

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

gratia & fauore Dei sustinuerat, derelictus ergo familiari Spiritus sancti præsentia, nihil in se sensit quam affectiones carnis, à qua pertractus eius animus, vt ex Paulo liquet Rom. 7. v. 15. & sequentibus vsq; ad 24. factus est enim & ipse carnalis, hoc est concupiscentijs carnis addictus, vt in eadem constitutus hypostasi. Dicit enim aliam esse legem siue necessitatem in carne quam in animo, & eam animum captiuum in seruitutem trahere. Porro quod captiuum fit, non est sui iuris, sed alterius potestati subiicitur. Indicat igitur animum principio non fuisse carnalem, sed talem euasisse, cum captiuus fieret carni. Hanc peccati originalis originem planè necessarium est scire & obseruare, ne animum ab initio carnalem creatum esse, aut fragilem & impotentem malis resistendi, hoc enim creatoris impotentiam argueret, vt qui ad conceptum scopum, hominem idoneum creare non posset, & eius potestatem violaret. Iam quæ calamitates homini ex hoc peccato ortæ sint, disce ex loco Pauli allegato capit. 7. Si enim tantum potuit caro in tot donis ornatum animum, & à Spiritu sancto custoditum, quid non posset in eundem iam sibi captiuum factum, & à spiritus familiaritate desertum. Audi quid Apostolus Rom. 3. v. 12. de omnibus tam Iudæis quam gentibus dicat. Omnes deflexerunt, simul inutiles facti sunt, non est qui exerceat bonitatem, non est vsq; ad vnum. De natura humana loquitur sola, sed quando in Christo est, & à Spiritu sancto adiuuatur homo, nō est talis, naturalia dona animi, intellectus, ratio, iudicium, memoria, &c. dona non sufficiunt, nisi adsit spiritus, horum sustentator & gubernator. Est autem carnis concupiscentia, non tantum priuatio iustitiæ, sed vera inclinatio ad ea quæ carni placent, proinde cum animus eiusdem inclinationis fit consors, non solum priuatur iustitia, sed habet positiuum malum, nimirum perperuam inclinationem ad carnis placitum, vnde omnia peccata oriuntur, & propterea dicitur illa inclinatio peccatum originale. Quod si priuatio tantum iustitiæ esset, non habuisset Paulus occasionem exclamandi. Miser ego homo quis me eripiet ex corpore mortis huius. Rom. 7. Renatus enim animo iam ereptus erat. Atqui etiam in renatis adhuc hæret peccatum originale, hoc argumentum est, peccatum originale plus esse quam priuationem & malum in terra hærens, quod per generationem propagatur. In peccatis, inquit Psalmista, concepit me mater mea. Præuidens autem Deus, hoc peccatum in homine oriturum, dixit. Quacunque die ex ligno scientiæ boni & mali ederis, moriendo morieris, morte enim corporis hoc peccatum delendum erat. Itaq; omnibus semel mori lex est, quo quod præter creationem est deleatur in saluandis. De paradiso vbi fuerit, & quæ eius flumina, in veteri geographia restituta, demonstrabo. Homines extra paradysum creati in illum transfati fuerunt.

FABRICÆ MVNDI. Caput 19.

De secunda & subalterna creatoris intentione in creando homine.

Quia peccaturum Deus hominem præuidit, ne frustra esset tam sapiens rerum omnium creatio & ad destinatum finem scopus, quem Adam peccando violauit, nouo beneficio hominis lapsum rescariuit, viam constituit, qua à peccato liber, pristinæ conditioni restitueretur, & procederet prima creationis intentio, filium suum carnem assumpturum promisit, qui pro peccato Adami, quo omnes à generatione tenebantur, satisfaceret, Deum patrem pacaret, & Spiritus sancti auxilium iterum impetraret, quo promisso & credito eadem qua prius intentione vitam æternam assequeretur. Ex hac præscientia mirabili Deus vsus prouidentia, ita creationem omnium absoluit, vt in vtroq; statu, obedientiæ & lapsus, homini ad vitam æternam consequendam seruaret, ita vt nihil frustra à Deo fieret, tantum maneret mors carnis, quæ peccato originali debebatur, quo illud tolleretur plane ab homine, & purus totus, vt creatus erat, ad Deum veniret, in finem ad quem conditus erat. Porro quia per peccatum originale omnes tenebantur, vt ostendi præcedenti capite, quo minus per dona naturæ ad Christum venirent, ordinauit Deus poenitentiam, baptismum & synaxin, præcipua sacramenta, quibus homo coram toto mundo se Christo dederet, & fide eius pro peccatis hominum sacrificium approbaret & acceptaret, quo contra vim peccati armaretur, hoc solo medio à peccati originalis potestate liberaretur, & contra eius vim, auxilium Spiritus sancti impetraret, durat tamen pugna cum peccato, quò ad viuimus donec illud per mortem carnis (in qua eius origo pendet) aboleatur, ideoque mors carnis à Deo iniuncta est, propter lapsum Adami, vt peccatum illud, quod præter creationem est, radicitus tolleretur, quo facto saluus est homo, non tamen patet accessus ad Deum patrem, nisi per Christum, Ioh. 3. v. 13. scriptum est. Nemo ascendit in coelum, nisi filius hominis qui descendit de coelo. Via à Christo aperienda erat. Et oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam Luc. 24. v. 26. Ergo vt hoc hic non rectè à multis controuersum adijciam, ante incarnationem Christi, nemo priorum patrum in coelum ascendit, sed certo loco in gaudio & felici expectatione seruabantur, vsque ad Christi aduentū. Hunc locum vocabant patres limbum, non inferni, sed paradisi coelestis opinor, in quo Abrahā tanquā pater fidelium nominatissimus erat, in cuius sinū siue congregationē Lazarus post mortē ab angelis deportatus est. Post Christi mortē vero in coelū adducti sunt, secundū eius testimonium. Pater volo vt vbi ego sum, illic & minister meus sit. Proinde ascendit Iesus Christus suo tempore, cum hac præda & captiuitate magna in coelum. Peccatum ergo hoc originale & pugna cum illo, durat vsque ad mortē carnis, sed per fidem in Christum contra illud munimur & seruamur auxilio Spiritus sancti, quemadmodum Adam seruandus erat, si non peccasset. Propter eius pugnam cum animo hominis exclamat Paulus. Miser ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius, (quæ ab illo intentatur) Gratias inquit ago Deo meo per Iesum Christum, quem pater saluatorem dedit, & per spiritum suum adiutorem, donec in morte carnis planè aboleatur. **FINIS.**